

Από το Συναξάρι - Ο όσιος Σάββας ο εν Καλύμνω

Categories : [ΘΕΟΛΟΓΙΑ](#)

Date : 7 Απριλίου, 2019

7 Απριλίου

Ο νεοφανής αυτός φωτεινός αστέρας του στερεώματος της Εκκλησίας γεννήθηκε το 1862 σε πτωχική οικογένεια της Ανατολικής Θράκης. Ήδη από την παιδική του ηλικία η ανάγνωση των Βίων των Αγίων άναψε στην καρδιά του τον πόθο να ασπασθεί τον μοναχικό βίο· οι γονείς του, όμως, είχαν άλλα σχέδια· τον υποχρέωσαν να διακόψει το σχολείο σε ηλικία δώδεκα ετών και να αναλάβει την διαχείριση ενός μαγαζιού. Παρά τις απειλές της μητέρας του, που του έλεγε: «Αν καλογερέψεις θα πεθάνω», έφυγε μία ημέρα και ως έλαφος που τρέχει στις πηγές των υδάτων έφθασε στην Σκήτη της Αγίας Άννης στο Άγιον Όρος. Ο νεαρός δόκιμος επέδειξε μεγάλη αποταγή και πλήρη υπακοή. Μία ημέρα οι συμμαναστές του τού έδωσαν να φάει ρεβίθια δίχως την ευλογία του Γέροντός του. Είδε τότε έναν δαίμονα να στέκεται μπροστά του λέγοντάς του θριαμβευτικά: «Σε εξαπάτησα!»

Δώδεκα χρόνια αργότερα (1887), μετέβη σε προσκύνημα στους Αγίους Τόπους, και αφού προσκύνησε τα σεπτά σκηνώματα εισήλθε στην Μονή Αγίου Γεωργίου του Χοζεβά, κοντά στον Ιορδάνη ποταμό, όπου εκάρη μοναχός το 1890. Μετά από μια δεύτερη παραμονή στην Σκήτη της Αγίας Άννης, με σκοπό να τελειοποιηθεί στην αγιογραφία, χειροτονήθηκε πρεσβύτερος και υπηρέτησε επί ένα έτος στην Πατριαρχική Σχολή των Ιεροσολύμων. Το 1907 μπόρεσε να αποσυρθεί σε σπήλαιο της σκήτης της Μονής Χοζεβά, για να επιδοθεί στην ησυχαστική βιοτή. Μόνη του ασχολία ήταν η προσευχή και η αγιογραφία· έτρωγε μόνο μια κουταλιά βρεγμένο σιτάρι την ημέρα και έπινε λίγο νερό από έναν γειτονικό χείμαρρο. Υπό την απειλή των μουσουλμάνων, που λήστευαν και λεηλατούσαν τους τόπους που κατοικούσαν χριστιανοί, υποχρεώθηκε να επιστρέψει στην Ελλάδα (1916), και αφού διέμεινε στην Πάτμο και σε άλλους τόπους, επέστρεψε στον Άθω.

Μία ημέρα που βρισκόταν στην Αθήνα για να εφοδιαστεί με υλικά για την αγιογραφία, πληροφορήθηκε ότι τον αναζητούσε ο μητροπολίτης Πενταπόλεως Νεκτάριος [9 Νοεμ.]. Αμέσως μετέβη στην Αίγινα και παρέμεινε στην υπηρεσία του αγίου Νεκταρίου μέχρι την μακαριστή κοίμησή του. Η συναναστροφή με τον λαμπρό αυτόν άγιο της εποχής μας συνέβαλε στην ολοκλήρωση της πνευματικής κατάρτισης του ασκητή Σάββα, ο οποίος διδάχθηκε από την υπομονή του αγίου στις δοκιμασίες, την ταπεινοφροσύνη του, τις πατρικές συμβουλές και το οσιακό τέλος του που συνοδεύτηκε από θαύματα.

Μετά την κοίμηση του αγίου Νεκταρίου παρέμεινε για ένα διάστημα στην Αίγινα, σ' ένα κελλί κοντά στην μονή, ως εφημέριος της αδελφότητας, διδάσκοντας επίσης στις μοναχές αγιογραφία και βυζαντινή ψαλτική. Κάποτε, μετά από περίοδο σαράντα ημερών εγκλεισμού, βγήκε από το κελλί του κρατώντας την πρώτη εικόνα του αγίου Νεκταρίου, και με παρρησία έδωσε εντολή στην ηγουμένη της μονής να την τοποθετήσει στον ναό για προσκύνηση.

Η συρροή επισκεπτών στην Μονή της Αγίας Τριάδος αποτελούσε ωστόσο εμπόδιο για την ησυχία, την οποία θεωρούσε το πλέον ανεκτίμητο αγαθό, οπότε ο Σάββας έφυγε εκ νέου και αποσύρθηκε στην Μονή των Αγίων Πάντων στην Κάλυμνο (1926). Έκτισε μια μικρή καλύβη λίγο υψηλότερα από την μονή, στο ακριβές σημείο που είχε προείπει ο κτίτορας της μονής πριν εκδημήσει λίγα χρόνια πρωτότερα.

Επί είκοσι δύο χρόνια, ο όσιος Σάββας τελούσε τακτικά τις Ακολουθίες, εξομολογούσε τις μοναχές και κατηχούσε τον λαό, μεριμνώντας ιδιαιτέρως για τις χήρες, τους πτωχούς και τα ορφανά. Τρεφόταν με λίγα κομμάτια πρόσφορο βρεγμένα με λίγο νάμα ή με αφέψημα δεντρολίβανου. Όταν έφθανε το βράδυ, αφού όλη την ημέρα αγιογραφούσε ή εξομολογούσε, έπαιρνε συχνά μια βαριοπούλα και έσπαγε πέτρες, ώστε, όπως έλεγε, να μην λάβει τροφή χωρίς να έχει εργαστεί. Δύο ώρες το πολύ παραχωρούσε στον ύπνο, καθισμένος σε μια καρέκλα δίχως ράχη. Όλον τον υπόλοιπο χρόνο του τον αφιέρωνε στον Κύριο και στους εν Χριστώ αδελφούς του. Κατά την διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, προσευχόταν όρθιος επί νύχτες ολόκληρες, μεσιτεύοντας υπέρ του λαού, και όταν τα εχθρικά αεροπλάνα πετούσαν πάνω από το νησί, έκανε στην κατεύθυνσή τους το σημείο του Σταυρού.

Παρότι πάνω απ' όλα αγαπούσε την ησυχία, έτρεχε αμέσως μόλις τον καλούσαν για να φέρει στους δεινοπαθούντες την παρηγορία του Θεού και για να τους κάνει κοινωνούς του διάπυρου έρωτά του για τον Χριστό. Εξομολογούσε επί ώρες ατελείωτες, θρηνώντας για τα ανομήματα των πνευματικών του τέκνων και οδηγώντας τα στην χαρά της σωτηρίας. Όταν προσευχόταν, στον ναό ή στο κελλί του, ο τόπος γέμιζε απερίγραπτη ευωδία που απλωνόταν και στα πέριξ. Η ίδια αυτή ευωδία αναδίδεται ακόμη σήμερα από τον τάφο του αγίου.

Παντελώς ξένος στις οικονομικές μέριμνες, είχε ως αρχή να μην αφήνει ποτέ χρήματα να διανυκτερεύουν κάτω από την στέγη του και μοίραζε αμέσως ό,τι του έδιναν για τις εικόνες ή για κάποια Ακολουθία. Στους εργάτες που εργάζονταν στην καλύβη του, έλεγε να πάνε μόνοι τους να πάρουν την αμοιβή τους από το συρτάρι όπου έριχνε φύρδην μίγδην ό,τι χρήματα λάμβανε.

Προς τα τέλη της επίγειας διαμονής του, ο όσιος Σάββας περιήλθε σε κατάσταση έντονης περισυλλογής και κατάνυξης και αποσύρθηκε επί τρεις ημέρες χωρίς να δει κανέναν. Κατόπιν έδωσε τις τελευταίες του συμβουλές για την αγάπη του Χριστού

και την υπακοή στις εντολές Του και αναλαμβάνοντας ξαφνικά δυνάμεις, χτύπησε τα χέρια του επαναλαμβάνοντας: «Ο Κύριος, ο Κύριος, ο Κύριος, ο Κύριος!» Μία μοναχή είδε τότε την ψυχή του οσίου να ανέρχεται στους ουραμούς εν μέσω χρυσής νεφέλης συνοδευόμενη από ουράνιες μελωδίες (7 Απριλίου 1948).

Όταν το 1957 ανοίχθηκε ο τάφος του, ευωδία απλώθηκε σ' όλη την περιοχή μέχρι τις παρυφές της πόλης. Το γεγονός χαιρετίστηκε με κωδωνοκρουσίες στην μονή και σε όλους τους ναούς της Καλύμνου. Πολυάριθμα θαύματα επιτελέστηκαν τότε και δεν παύουν να επιτελούνται στον τάφο του, χάριν των κατοίκων του νησιού αλλά και των προσκυνητών που έρχονται από μακριά για να λάβουν την ευλογία του αγίου.

Απλός, ταπεινός και λάθρα βιώσας, ασκητής και άνθρωπος της προσευχής στο ύψος των αρχαίων Πατέρων, ο όσιος Σάββας αποτελεί τελεία εικόνα του αληθινού μοναχού, अपαράλλαχτη ανά τους αιώνες. Σ' ένα από τα λιγοστά κείμενά του, γράφει: «Μοναχός είναι εκείνος, όστις πενθεί και κλαίει τας αμαρτίας του και δεν φροντίζει να σκέπτεται ξένας αμαρτίας, ούτε κατακρίνει τινά, ούτε οργίζεται, αλλ' υπομένει μετ' ευχαριστήσεως πάσαν ζημίαν και περιφρόνησιν δια να έχη παρρησίαν εις τον Θεόν τον ουράνιον Κριτήν και Πατέρα πάντων».

(Από το βιβλίο: Νέος Συναξαριστής της Ορθοδόξου Εκκλησίας, υπό Ιερομονάχου Μακαρίου Σιμωνοπετρίτου. Απρίλιος. Εκδόσεις "Ίνδικτος")

(Πηγή ψηφ. κειμένου: koinoniaorthodoxias.org)